

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

Tit. 13. De eo, qui cognovit consanquineam uxoris vel sponsæ suæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

dicitur inter eos, qui natura, & eos, qui adoptione filii sunt, non contrahi matrimonium quia ibi per filium naturalem intelligitur legitimus, diciturque natura filius, sive naturalis, non ut distinguatur à legitimo, sed à spirituali.

Non obstat etiam, quod filius illegitimus non possit contrahere cum consanguineis sui patris, unde sequi videbatur, quod nec cum adoptiva ipsius filia; quia prius sit propter vinculum naturale consanguinitatis cum patre, ejusque consequenter consanguineis. Jam autem cum adoptivus nullum est vinculum naturale, sed civile dumtaxat; & hoc quidem cum cesset, soluta patria potestate, non contrahitur inter eos matrimonium, quia in patriam potestatem non transeunt. Ob hanc eandem causam potest pater adoptans contrahere cum filia filiae suae adoptivae, quia cum hac non sit in potestate matris, non potest transire in potestatem adoptantis matrem. Videamus de his latius Sanchez de matrim. lib. 7. dist. 63.

TITULUS XIII.

De eo, qui cognovit consanguineam uxoris vel sponsae suae.

1. Affinitas orta ex copula illicita, solvit sponsalia de futuro.
2. Non etiam sponsalia de presenti.
3. Incestus impedit exactionem debiti, & contrahi aliud matrimonium.
4. Non tamen ex parte viri, sed & uxoris, incestum committentis.
5. Idque usque ad secundum affinitatis gradum, ex decreto Cons. Trid.
6. Incestus tamen formalis sit oportet & consummatus.
7. Differentia inter incestum cum consanguineam uxoris & sponsae.

1. **C**Un duobus superioribus Titulis actum sit de cognatione spirituali & legali, ordo postulat, ut de cognatione carnali seu natura-

li ageremus, verum visum fuit, non importunum, si prius satisfaceret dubio de his impedimentis, quae quidem tunc, cum sponsalia vel matrimonium inter aliquos contraherentur, nulla erant, sed postmodum inter eosdem contractis jam sponsalibus vel matrimonio, supervenerunt; cujusmodi est affinitas, cognatio, quae oritur ex copula habita cum consanguinea uxoris: De hac enim dubitari etiam poterat, utrum impediret & dirimeret matrimonium.

Si quis igitur cognoverit consanguineam sponsae suae de futuro, ejusmodi sponsalia de futuro legitime contracta dissolvuntur, neque illi eandem sponsam suam, vel etiam aliam licet uxorem ducere, potestque illa impunè aliter nubere, *Ex litteris 8 cum c seq. & ult. h. r.*

Dixi, vel etiam aliam, quia hujusmodi fornicatio cum consanguineis sponsae non solum impedit contrahi matrimonium cum sponsa, sed etiam cum alia, ut patet ex *e. 2. h. r. ibi. Quod si matrem sponsa sua cognovit, & sponsa nunquam carnaliter adhaesit, &c. poterit ex dispensatione cum alia matrimonium contrahere*; Nam in textu illo intelligit necessariò Pont. sponsam de futuro, & non de praesenti, quia tunc ne quidem posset ex dispensatione cum alia contrahere, cum qua tamen posse contrahere dicitur, nempe solutis jam sponsalibus de futuro, ob contractam cum sponsa affinitatem ex copula cum ejus matre. Hoc tamen impedimentum non est perpetuum, sed temporale, quamdiu scilicet vivit complex delicti, cum quo incestus ille contra publicam honestatem commissus est: Nam nec complex, vivente sponso, nec sponsus, vivente complice, poterit ullum matrimonium inire. Altero autem vita functo poterit superstes liberè ad nuptias transire, *juxta text. in e. Duo pueri 12 sup. de sponsal. impub. ibi, nevir, vivente altero, dabitur licentia contrahendi*. Et hoc ne delictum, quod contra publicam honestatem ortum ex sponsalibus, accedendo ad sponsam consanguineam commisit, maneat impunitum. Ideò ad tempus dumtaxat inducitur hoc impedimentum, quia non est propriè incestus, nec tantum crimen, quantum cum consanguinea vel affine committitur.

2. Dixi etiam, sponsae de futuro; quia si quis cognoverit consanguineam sponsae suae de pra-

de presenti, non dissolvuntur sponsalia, cum illa sint ipsam matrimonium, & affinitas ex fornicatione superveniens non dissolvat matrimonium, s. 1. 2. 3. 4. 5. 6. *Cap. Tu fraternitas. 10. h. 1.* Sed in poenam tam gravis peccati fornicator ille non potest ab uxore sua exigere debitum, quia juri illi affinis est; reddere tamen uxori petenti tenetur, *d. c. 1. Cap. Transmissa. 4. h. 111.* quia hæc, cum non fuerit particeps criminis, non debet sine sua culpa puniri & privati jure suo, *d. c. 10. in fine. Cap. Discretionem 6. versic. Sed nec affinitas hoc. 111.* Idem dicendum etiam si quis sponsæ suæ de futuro consanguineam in gradu prohibito cognoverit, & postea cum eadem sponsa matrimonium contraxerit: nam quamvis graviter peccet, cum ea postmodum matrimonium contrahendo, tamen contractum non dissolvitur; verum ob enormitatem criminis non licet ei ab uxore petere debitum; reddere tamen tenetur, dummodò sponsa, ignara ejusmodi delicti, cum eo contraxerit: alioqui si priusquam contraheret, illius fuerit conscia, non poterit etiam ipsa à marito suo debitum exigere, *d. cap. Ex literis hoc. 111.* Sibi enim impozerit necesse est, quòd ab eo se non segregarit, antequam contraheret, uti poterat, dissolutis sponsalibus de futuro, per affinitatem ex fornicatione subortam.

3. Cæterum non solùm prohibetur sponsus, qui cognovit consanguineam uxoris suæ exigere ab uxore debitum, & quidem perpetuò, sed & eidem interdicitur aliud quodcumque matrimonium, uxore mortua; propter injuriam, quam intulit matrimonio.

4. Idque obtinet etiam in uxore, si incestum commiserit cum consanguineo viri sui, ob eandem rationem: nam *canon. Si quis viduus xxxii. q. 7. Cap. canon. Si quis cum matre xxxiv. q. 2.* dum hoc impedimentum constituunt, expressè loquuntur de femina. Ut proinde non obstat, quòd omnes textus hujus Tit. statuentes hoc impedimentum, loquantur de solo viro, cognoscente uxoris consanguineam. Non obstat quoque, quòd textus imponentes poenas raptori feminae, non extendantur ad viri rapticem: quia id fit ex eo, quòd raptus feminae frequens sit, raptus autem viri rarissimus; ideoque leges, quæ aptantur iis, quæ communiter accidunt, constituerunt poenas,

soli raptui feminae, prætermisso raptu viri, tanquam raro. At verò incestus non minus frequens est in femina, quam viro, & in utroque par prorsus militat ratio, nempe injuria matrimonii.

Præterea non ipsis solum conjugibus, hujusmodi incestus reis, interdicitur aliud matrimonium, sed etiam illis consanguineis conjugis, cum quibus alter conjugum hujusmodi incestum commiserit, ut patet ex *d. c. 1. h. 1. ibi Si quis cum filiastra sua scienter fornicatus fuerit, nec filiastra, nec ille ullo unquam tempore alio se poterunt matrimonii copulare.* Cujus ratio est, quòd & ipsi iniquè concurrunt ad injuriam irrogandam matrimonio, contracta affinitate inter conjuges, ex qua impeditur usus matrimonii: nam inde merito quoque puniuntur in matrimonio sicut & conjux ipse, qui incestum cum illis commisit.

5. Verius etiam est, hoc impedimentum perpetuum, tam quoad petitionem debiti, quam quoad aliud matrimonium contrahendum, incurere eum, qui cognoscit consanguineam sponsæ de presenti ante consummatum matrimonium, non minus, quam si post consummatum cognoscat, *d. c. 1. Cap. d. c. Transmissa h. 1. late Sanchez de matrim. l. 7. disp. 15.*

6. Porro, licet impedimentum hoc de jure communi usque ad quartum gradum protenderetur, tamen ex quo Conc. Trid. coarctavit affinitatem, ex fornicatione ortam, usque ad secundum gradum, etiam consequenter hoc impedimentum coarctavit, ut non oriatur nisi ex incestu cum consanguineis alterius conjugis, intra secundum gradum.

Incestum intellige formalem, id est, cum illa, quam quis sciverit esse consanguineam sponsæ vel uxoris suæ, & è diverso, *d. c. 1. h. 1.* Item consummatum, quia ratio hujus impedimenti est affinitas iniquè contracta, impediens usum matrimonii: jam autem copula non consummata procedere non potest hujusmodi affinitatem, ac proinde nec hoc impedimentum: quòd cum sit poenale, etiam sic restringendum est, ut delictum consummatum exigat.

7. Non refert tamen, an is incestus seu copula incestuosa contingat, vivente adhuc uxore, an mortua, *d. cap. Transmissa*: ut neque, an sit occulta, an notoria. Nec item prærequiritur

sententia Judicis, ut inducat hoc impedimentum, ut docet Sanchez *d. loco*: ubi late disputat *num. 5.* an hoc quoque impedimentum oriatur ex incestu cum propriis consanguineis: Et negativè resolvit, eò quòd sit pœni, ac proinde restitendum; cum etiam textus, hoc impedimentum statuente, non loquantur expressè de incestu cum consanguineis propriis. Nec obstat, quòd hic incestus sit in segravior, quàm incestus cum consanguinea uxoris: quia non ita offendit matrimonium; quandoquidem ex illo non oriatur affinitas, nec impedimentum usus matrimonii; & incestus non tam sit impedimentum ratione culpæ quàm ratione affinitatis ab ipso orræ: hæc autem solum oritur cum consanguineis. Ita Sanchez *d. loco*.

Denique differentia hæc est inter incestum cum consanguinea uxoris, & cum consanguineo sponsæ de futuro, quòd ille impedimentum præstet perpetuum, impediens tam petitionem debiti, quam matrimonium contrahendum, non tamen contractum dirimens; hic verò sit impedimentum dumtaxat temporale, quoad matrimonium cum alia contrahendum, nempe quamdiu vivit sponsa, nam eà mortuâ potest sponsus ad nuptias transire.

TITULUS XIV.

De Consanguinitate & Affinitate.

§ I.

De Consanguinitate.

1. 2. *Cognatio naturalis quid sit, & quosuplex.*
3. *Agnati & Cognati qui dicantur.*
4. *Cognatorum alii Ascendentes, alii Descendentes, alii Collaterales.*
5. *Inser ascendentes & descendentes prohibita nuptia in infinitum.*
6. *Inter collaterales differentia, inter lra Civile & Canonicum.*
7. *Eaque prohibitio etiam inter servos observet.*

Super est videndum de cognatione carnali seu naturali, quæ inter cætera matrimonii

impedimenta principalem ferè locum tenet, & consistit in consanguinitate, ad quam accedit ea personarum propinquitas, quæ Affinitas dicitur.

1. Cognatio Naturalis seu Consanguinitas est vinculum seu propinquitas sive coheræntia personarum, ex eodem stipite seu sanguine propinquo descendenti, vel quarum una ab altera verè descendit. Unde & Consanguinei dicuntur, quasi uno sanguine juncti.

Addidi, propinquo, ne quis inferat, nos omnes esse invicem cognatos, quia habemus communem parentem Adam: nam hic de propinquo parente agitur, cujus intuitu matrimonium vel permittitur vel interdicitur; *ext. singularis in can. i. xxxv. q. 2.*

2. Cognatio Naturalis generaliter sumpta dividitur in Agnationem & Cognationem specialiter dictam, contracta voce generis in speciem, quæ quia proprio nomine caret, voce generis appellatur: ad eum modum, quo adoptio generaliter sumpta dividitur in arrogationem & adoptionem specialiter dictam, alioqui Cognatio nomen generis est, & Agnatio semper speciei, & alterum civile, alterum naturale nomen est, *l. luru consultus § 1. D. de gradib. & affinitatib.*

3. Agnati dicuntur, qui ex eodem sanguine per virilem sexum descendunt. § 2. *Instit. de legit. agnat. successione.* Et Agnatio est horum propinquitas.

Cognati verò specialiter dicuntur, qui ex eodem sanguine per matrem seu lineam femineam descendunt, *d. §. 2.* Et horum propinquitas dicitur Cognatio specialiter dicta. Cognatorum & Agnatorum differentiam sustulit Justinianus quoad successiones, *Novel. 118. de heredib. ab intestato venient. §. Nullum verò volumus.*

4. Cognatorum autem generaliter sumptorum alii sunt Ascendentes, ut parentes, qui scilicet nos genuerunt, veluti pater, mater, avus, avia, proavus, proavia, & qui supra hos sunt: alii Descendentes, ut qui ex nobis nascuntur, veluti filius, filia, nepos, neptis, pronepos, proneptis, & qui ultra sunt. Nam licet apud Romanos Ascendentium nomen latius pateat, quàm Parentum, sicut & Liberos nomen angustus, quàm Descendentium, ut constat ex *d. l. luru consultus §. Parentes 7.* ubi parentes usque ad tritavam